

**PERSMEDEDELING VAN DE
VLAAMSE OVERHEID
Donderdag 1 maart 2012**

**Onderzoek ‘Koop-, leen-, en leesgedrag in Vlaanderen’
Het boek is een sociaal medium**

In aanwezigheid van Vlaams minister van Cultuur Joke Schauvliege zijn vandaag de resultaten van het onderzoek ‘Koop-, leen-, en leesgedrag in Vlaanderen’ voorgesteld in de bibliotheek van Dendermonde. Het onderzoek, uitgevoerd door marktonderzoeksbureau Ipsos Synovate, geeft aan dat zowel het lezen, lenen als kopen van boeken in de lift zit. Rond het boek hangt bovendien een positief imago en een boek lezen heeft een merkbare sociale dimensie: iedereen praat er graag met anderen over. Naar aanleiding van de presentatie van het onderzoek overhandigde de boekensector ook een Actieplan aan de minister.

Het laatste grootschalige onderzoek naar het koop-, lees- en leengedrag van de Vlaming dateert van 1994. Het nieuwe onderzoek, uitgevoerd in 2011, wou het huidige gedrag met betrekking tot boeken lezen, kopen en lenen meten en analyseren. Daarbij probeert het inzicht te verwerven in de motieven van lezers waarop een toekomstig beleid kan worden afgestemd.

Het onderzoek, in opdracht van minister Schauvliege, was een gezamenlijk initiatief van Boek.be, Stichting Lezen, LOCUS, het Departement Cultuur, Jeugd, Sport en Media en het Agentschap Sociaal-Cultureel Werk voor Jeugd en Volwassenen en werd uitgevoerd door marktonderzoeksbureau Ipsos Synovate. Het ondervroeg lezers via 750 telefonische interviews en 9 focusgroepen in Vlaanderen en Nederlandstalig Brussel. De onderzoekers kwamen tot volgende vaststellingen:

- De Vlaming leest vrij veel boeken. 7 op de 10 volwassenen zegt in het voorbije jaar minstens één boek gelezen te hebben. Ongeveer 1 op de 2 leest tussen de 1 tot 10 boeken per jaar.
- Vrouwen (81%) hebben het afgelopen jaar vaker een boek gelezen dan mannen (61%).
- De grootste lezers situeren zich in de leeftijdscategorieën 18 tot 24 jaar (80%), 35 tot 44 jaar (78%), 45 tot 54 jaar (75%) en 55 tot 64 jaar (72%). 65-plussers en de groep actieve 25 tot 34-jarigen lezen minder vaak boeken.
- Naarmate men ‘hoger opgeleid’ is, leest men meer. Arbeiders, zelfstandigen en werklozen lezen beduidend minder in vergelijking met andere beroepscategorieën.
- Het aandeel van fictie (85%) en non-fictie (83%) is vergelijkbaar. Binnen fictie zijn literatuur (59%) en spannende boeken (53%) de toppers; bij non-fictie zijn vrijetijdsboeken (huis, tuin en keuken) (47%) en reisgidsen (43%) het meest populair.
- Iets meer dan de helft van de volwassenen (55%) vindt het leuk om boeken te lezen in zijn/haar vrije tijd. Lezen volgt op een vijfde plaats na televisie kijken, krant/tijdschrift lezen, wandelen in de natuur en sporten.
- Voor vrouwen (64%) is lezen een belangrijker vrijetijdsbesteding dan voor mannen (45%). Ook de ‘competitie van andere vrijetijdsbestedingen’ is lichtjes anders voor vrouwen dan voor mannen.

- Voor ongeveer 1 op de 8 (12%) is boeken lezen zelfs hun favoriete vrijetijdsbesteding. Het komt daarmee op de derde plaats na sporten en wandelen in de natuur en laat andere media achter zich.
- Bij vrouwen (16%) is lezen een belangrijkere hobby dan bij mannen (12%). Het komt samen met sporten op een tweede plaats als favoriete activiteit na wandelen in de natuur, maar net voor winkelen.
- Boeken lezen verwerft vanaf 35 jaar een meer belangrijke/stabielere positie als favoriete vrijetijdsactiviteit.

Een boek lezen blijft nog steeds een belangrijke vorm van ‘tijd stelen’ voor zichzelf. Maar het boek is ook een ‘sociaal medium’. Bijna 7 op de 10 lezers (67%) praten soms over boeken vrienden/familie/collega’s. De helft van de lezers (49%) leent een boek bij familie of vrienden. Het voornaamste kanaal om informatie over boeken te verwerven is via vrienden (59%). Vrienden geven ook de doorslag bij de boekenkeuze.

Actieplan van de sector

Op de voorstelling van het onderzoek overhandigde de sector aan Vlaams minister Joke Schauvliege een Actieplan voor de boekensector. Over dat plan zal de minister met het BoekenOverleg als belangrijke gesprekspartner voort in overleg gaan. Haar beleid zal clusteren rond leesbevordering, zichtbaarheid en professionalisering. Het BoekenOverleg verbindt zich er toe geïntegreerde voorstellen te formuleren over uitdagingen als professionalisering, innovatie en digitalisering.

Het plan vraagt de minister o.m.:

- ondersteuning voor een campagne ter versterking van het imago van het boek rond de kerngedachte “lezen is tijd stelen voor jezelf”. Dit kan een positief effect hebben op het leesgedrag;
- dat ze initiatieven stimuleert voor genres die niet altijd even zichtbaar zijn: kinder- en jeugdliteratuur, poëzie, graphic novels, essay en literaire non-fictie bij de verschillende sectororganisaties.
- dat ze blijft inzetten op samenwerkingsverbanden tussen organisaties uit verschillende beleidsdomeinen om de aandacht over boeken en lezen op diverse niveaus te versterken.

Voorts ondersteunt de minister de uitwisseling van databankgegevens tussen Boek.be en Bibnet en roept ze andere leden van het BoekenOverleg op hierop in te spelen. Zo komt het hele boekenvak tot rijke geïntegreerde informatie over auteurs, boeken en leeservaringen.

Tot slot zal de minister, binnen een digitale context waarin de letterensector zich volop herdefinieert, op vraag van de sector verder inzetten op innovatie en experiment. Op dit ogenblik steunt de minister al het innovatieve ontwikkelingsproject Vlaams E-boekplatform.

EXTRA INFORMATIE (ENKEL VOOR MENSEN VAN DE PERS EN NIET VOOR PUBLICATIE)

- Patrick Verstuyft, woordvoerder Vlaams minister van Cultuur Joke Schauvliege, gsm 0475 51 56 05, persdienst.schauvliege@vlaanderen.be
- (voor info over het onderzoek) Jef Maes, Kenniscentrum Boek.be, gsm 0477 60 07 35 jef.maes@boek.be